

Underbilag.

Bemærkninger

angaaende

Planerne til et nyt Garnisonssygehus paa Nørrefællad.

Uden at komme ind paa den historiske Side af Spørgsmaalet om et nyt Garnisonssygehus i København, som jeg maa antage bekendt for det ærede Udvalg, skal jeg tillade mig, inden jeg gaar over til Omtalen af de enkelte af Forsvarsministeren til Udvalgets Prøvelse overgivne Planer, at fremsætte et Par almindelige Bemærkninger. Som bekendt har Hæren for Tiden et Garnisonssygehus i Rigenstgade paa 337 Senge og et for Hær og Flaade fælles Epidemihospital paa Nørrefællad paa 150 Senge i faste Bygninger. Det første er utidssvarende og bør erstattes af et nyt, det sidste er i enhver Henseende fortrinligt indrettet til dets specielle Formaal, Behandlingen af de egentlige epidemiske Sygdomme, men har i Aarenes Løb med de i Tiden efter dets Anlæg i København herskende epidemiske Forhold vist sig at være større end nødvendigt.

Hvad der nu maa anses for ønskeligt er et Sygehus for almindeligt syge, hvis Sengeantal efter de anstillede Beregninger kan ansættes til ca. 315 Senge, og et Epidemihospital for epidemiske Sygdomme med ca. 75 Senge, byggede saaledes op til hinanden, at de kan drives og administreres under eet i saa stor Udstrækning, som Hensynet til Infektionsfaren tillader det.

Til Byggegrund er anvist den paa alle de indkomne Forslags Situationsplan angivne Grund paa Nørrefællad, strækkende sig fra Epidemihospitalets østlige Ende henimod Nørreallé. Det maa dog bemærkes, at den Del af denne Grund, der ligger Nord for den Linie, der angives af de nuværende Epidemibarakkers nordlige Ende, og som benyttes til Teltplads, vel kan benyttes til Telte, men ikke maa bebygges med faste Bygninger, og at Ministeriet har forlangt, at der skal levnes 1—2 ha af Pladsens østlige Ende til andet Brug.

Jo større Gulvflade og Kubikrum et Sygehus har pr. Sygeseng, desto bedre i hygiejnisk Henseende under normal Belægning og desto bedre med Hensyn til Opstilling af Ekstrasenge, men det siger sig selv, at Omkostningen ved Bygningen uvægerligt vil stige ved Forøgelsen af Rumforholdene.

Ministeriet har fordret mindst 32 m³ og 8 m² Gulvflade, og dette bør ogsaa være Minimum i et tidssvarende Sygehus, ligesom Vinduernes Glasflade i Sygestuerne ikke bør komme under Forholdet 1—6 til Gulvfladen. Sygestuerne bør være beliggende i fulde Etager, de bør vende mod Syd eller Sydøst. I Mansardetager fremkommer der mellem Tag og Stuevæg Rum, der ikke vel lader sig renholde paa en saadan Maade, at det er betryggende overfor Infektionsfaren, og Lysforholdene vil altid, hvis Vinduerne ikke gøres meget store, blive ringere end i Fuldetagestuer. Derfor bør Mansardetager, naar det kan undgaaes, ikke bruges til et Sygehus's normale Sengepladser. Hvis Talen derimod er om Ekstrarum til Opstilling af Ekstrasenge for at undgaa Benyttelsen af Telte under Overbelægning af Sygehuset for kortere Tid, maa man indrømme, at de kan være at foretrække for Telte eller Barakker.